

تقویت نقشهای پنج‌گانه حسابداران با هوش مصنوعی

زهرا نوری ✍️

به‌عنوان یک حسابدار، باید هوش مصنوعی را در حرفه خود بپذیریم. هوش مصنوعی تنها جدیدترین نوآوری نیست، بلکه یک فناوری برهم زننده است که نحوه انجام کارها را تغییر می‌دهد. به‌الزام قرار نیست ما را کوچک کند، در واقع ما باید با آن رشد کنیم.

اکنون می‌توانیم امور روزمره را به‌طور خودکار انجام داده و زمان بیشتری را صرف تحلیل مفاد آن‌ها کنیم.

این امر پیامدهای گسترده‌ای برای حسابداری، حسابرسی، بیمه، بودجه‌بندی و مالیات دارد. باید از هوش مصنوعی بهره ببریم و آن را به‌عنوان یک همکار ببینیم، نه یک دشمن.

اجازه دهید سعی کنم شما را متقاعد کنم. به‌یاد داشته باشید، نکته‌های بیان شده در زیر همگی با این فرض مطرح شده‌اند که داده‌های زیربنایی درست و مناسب‌ترین داده‌ها هستند.

این موارد فهرست کاملی نیستند، اما نمونه‌هایی از نحوه کمک هوش مصنوعی به شما و همکارانتان در جنبه‌های مختلف حرفه را ارائه می‌دهد:

Liam Bastick ✍️

هوش مصنوعی

شغل شما را جالب تر کرده و

فرصتهای بی شماری به منظور

افزودن به ارزش شغلتان

برای شما

فراهم می آورد

است. تخصصی سازی درونی ابزاری مانند الف (Aleph)، مایندبریج (MindBridge)، ونا ای آی (VenaAI) و موارد مشابه، در اینجا بسیار کمک کننده خواهد بود.

حسابرسی مستمر مستقل و حسابرسی داخلی: هوش مصنوعی می تواند به طور مستمر، (دوره ای)، بر حسابها نظارت کند. این بدان معناست که شما می توانید به مدیریت و سایر ذینفعان کلیدی، اطمینانی با ارزش افزوده ارائه دهید مبنی بر این که کنترلها کم و بیش در زمان واقعی به طور اثربخش کار می کنند. با تکیه بر بهبود داده های حسابرسی شده، می توان تصمیمهای مهم کسبوکار را با ریسک بسیار کمتری نسبت به گذشته اتخاذ نمود.

اطمینان بخشی

بهبود ارزیابی ریسک: هوش مصنوعی می تواند حجم عظیمی از داده ها را به منظور ارزیابی عوامل ریسک خارجی و داخلی در کل کسبوکار پردازش کند. برای نمونه، هوش

حسابداری

ورود خودکار داده ها: سالهاست که از ابزار پاور کوئری / گرفتن و انتقال (Power Query/Get & Transform) استفاده می کنیم، اما ابزارهای جدید مبتنی بر هوش مصنوعی می توانند بدون نیاز به انجام تمام وظایف تکراری، ورود داده ها و پردازش تراکنشها را بیشتر مدیریت کنند. دیگر **ام کد (M code)**، **داکس (DAX)** و **پایتون (Python)** را فراموش کنید.

برای نمونه، هوش مصنوعی می تواند تراکنشها را دسته بندی کرده، صورتحسابهای بانکی را تطبیق داده و موارد ناهنجار را شناسایی کند. این امر می تواند برای شما این امکان را فراهم آورد که روی ارزش افزوده وظایف خود، همانند گزارشگری باکیفیت، تحلیل مالی و تعدیل توصیه های کسبوکار تمرکز کنید.

گزارشگری مالی به موقع: هوش مصنوعی می تواند گزارشهای مالی را به صورت فوری تهیه کند و دیدگاههای فوری ارائه دهد. شما می توانید داده ها را تفسیر و روی آنها تامل کنید و توصیه های راهبردی را به روشهای دقیق تر و به موقع تری ارائه دهید.

پیشرفت حرفه ای مستمر: با یادگیری نحوه استفاده اثربخش از این ابزار، می توانید به یک حسابدار مهم تبدیل شوید که می تواند دیگران را آموزش داده، سامانه های جدید را پیاده سازی کرده و به عنوان یک رابط میان هوش مصنوعی، سایر فناوریهای خودکار و نیازهای کسبوکار عمل کند. کسبوکارتان به شما نیاز خواهد داشت.

حسابرسی

روشهای بهتر تحلیل داده ها و حسابرسی: اینجاست که به واقع هوش مصنوعی مقاصد و اهداف خود را مشخص کرده است. به روش تاریخی، حسابرسیها به شدت بر نمونه گیری تکیه کرده اند؛ زیرا مقدار کل داده ها برای بررسی خیلی زیاد است. دنیا رو به جلو حرکت کرده است: هوش مصنوعی اکنون امکان تحلیل کل مجموعه داده ها (موردی که پیش از این غیرقابل تصور بود) و شناسایی موارد ناهنجار، الگوها یا موارد کلاهبرداری را با دقت بسیار بیشتری فراهم آورده

شاخص کلیدی عملکرد (KPI)، جریانهای نقدی، درآمدها و هزینه‌ها را پیش‌بینی کند. برای نمونه، مدل‌های هوش مصنوعی می‌توانند روند فروش فصلی یا آثار تغییرات اقتصادی، زیست‌محیطی یا سیاسی بر سبد سهام صاحبکار را پیش‌بینی کنند.

برنامه‌ریزی سناریو: با استفاده از مدل‌های ساده هوش مصنوعی، می‌توانید بهترین، بدترین و محتمل‌ترین نتایج مالی را مدل‌سازی و به مشتریان در تفسیر داده‌هایشان و تصمیم‌گیری آگاهانه کمک کنید.

تجزیه و تحلیل حساسیت: رویکرد دیگر این است که به هوش مصنوعی اجازه داده شود تا محتمل‌ترین عوامل تغییر برای یک خروجی خاص را شناسایی کند. یک حسابدار ماهر می‌تواند تغییرات داده‌ها و آثار آنها بر خروجی‌های کلیدی را بررسی و مشخص کند که کسب‌وکار چگونه باید مدیریت شود و برای نمونه، کدام حوزه‌ها می‌توانند بهتر برون‌سپاری شوند.

مالیات

رعایت خودکار ضوابط: ابزار هوش مصنوعی می‌تواند اظهارنامه‌های مالیاتی را تهیه، برآورد و بررسی کند؛ کسورات را شناسایی و ریسک‌های مربوط به رعایت ضوابط را مشخص کند. این امر اشتباه‌ها را به کمترین میزان می‌رساند و برای کارشناسان مالیاتی پر مشغله این امکان را فراهم می‌آورد تا بر راهبردهای پیچیده مالیاتی و مشاوره عالی به صاحبکار تمرکز کنند.

به‌روزرسانی به‌موقع موارد نظارت: سامانه‌های هوش مصنوعی می‌توانند شما را در جریان آخرین تغییرات قانون مالیات قرار داده و اطمینان دهند که توصیه‌های شما به‌روز، مرتبط و دقیق است.

یک حسابدار موفق قرن بیست‌ویکم، نیازش به توسعه سواد داده‌ای و مهارت‌های دیجیتالی و تحلیلی را تشخیص خواهد داد. دیگر مشاغل بی‌ارزش وجود ندارد: هوش مصنوعی شغل شما را جالب‌تر کرده و فرصت‌های بی‌شماری به‌منظور افزودن به ارزش شغل‌تان برای شما فراهم می‌آورد. درحالی‌که انعطاف‌پذیری نسبت به مقاومت، از اهمیت بالایی

مصنوعی می‌تواند معاملات تامین‌کنندگان را در راستای شناسایی اشخاص مرتبط، تضاد منافع احتمالی یا ریسک رعایت ضوابط تحلیل کند، که به دنبال آن، با تفسیر نتایج از سوی شما، این موارد با موفقیت حل می‌شود.

مدل‌سازی سناریو: ابزار اطمینان‌بخشی و مدل‌سازی مبتنی بر هوش مصنوعی می‌تواند موقعیتهای و سناریوهای مختلف کسب‌وکار را شبیه‌سازی کرده و اطمینان قوی‌تری در مورد تداوم و انعطاف‌پذیری کسب‌وکار ارائه دهند. این مسئله به شما کمک می‌کند تا تصمیم‌های آگاهانه‌تری گرفته و منابع کمیاب را بهینه‌سازی کنید.

تفسیر: با درک روش‌های جدید هوش مصنوعی و توانایی تفسیر نتایج آنها، شما قادر خواهید بود با برجسته‌سازی نحوه بهره‌برداری از راهبردهای کاهش ریسک برای همکاران و یا صاحبکارانتان، خود را از سایر حسابداران متمایز کنید.

تعهد به یادگیری مادام‌العمر

حمایت از تغییر و

افزودن به ارزش

شما را در موقعیت خوبی

قرار می‌دهد

برنامه‌ریزی و تجزیه و تحلیل مالی (FP&A)

تحلیلگرهای پیش‌بینی‌کنندگی: هوش مصنوعی می‌تواند با تحلیل داده‌های تاریخی و متغیرهای خارجی، هر نوع

هر روز

اخبار بیشتری از

حملات سایبری

نشت داده‌ها و

نقض حریم خصوصی

می‌شنویم

منتقدانه خود را حفظ کرده و همیشه نتیجه‌گیریهای مبتنی بر هوش مصنوعی را به چالش بکشند. تردید حرفه‌ای یک مهارت ضروری است: همیشه داده‌های هوش مصنوعی (هم از نظر مناسب بودن و هم از نظر صحت)، منابع و نتیجه‌گیریها را به چالش بکشید.

یک متخصص امروزی برای بقای کارش باید پیشرفت کند. اگر می‌خواهید از آینده‌ای هیجان‌انگیز مطمئن باشید، ذهنیت رشد را در پیش بگیرید.

تعهد به یادگیری مادام‌العمر، حمایت از تغییر و افزودن به ارزش، شما را در موقعیت خوبی قرار می‌دهد.

به‌اندازه کافی مطمئن باشید که هوش مصنوعی تواناییهای شما را افزایش می‌دهد و تهدیدی برای آن‌ها نیست.

منبع:

• Bastick, L.(2025) 5ways AI augments the Accountant's Role. <https://www.fm-magazine.com>. 9 September 2025

برخوردار است، اما تمرکز حسابدار فعال، متعهد و مسلط بر هوش مصنوعی و یادگیری مهارتهای نرم ضروری، خواهد بود. آن‌هایی که موفق خواهند شد، باید بتوانند از طریق مهندسی اثربخش سریع به‌وسیله ابزار هوش مصنوعی مدنظرشان و هم در راستای داشتن هماهنگی با همکاران و صاحبکاران خود، ارتباط برقرار کنند.

اما این تمام موضوع نیست.

یک حسابدار موفق باید چالش‌هایی که هوش مصنوعی ایجاد می‌کند را نیز درک کند. داشتن تخصص و تردید حرفه‌ای سالم در یک یا چند مورد از زمینه‌های زیر، شما را به قسمت مهمی از فرآیند هوش مصنوعی تبدیل می‌کند:

• **امنیت سایبری** به امری حیاتی تبدیل خواهد شد. هر روز، اخبار بیشتری از حملات سایبری، نشت داده‌ها و نقض حریم خصوصی می‌شنویم. مجرمان فرصتهای زیادی برای کلاهبرداری خودکار مانند ارسال ایمیل‌های کلاهبرداری یا صورت‌حساب‌های جعلی دارند. یک حسابدار متخصص می‌تواند با کارشناسان فناوری اطلاعات همکاری کند تا کنترل‌های امنیتی، رمزگذاری و بررسی‌های مناسب و مانده‌های داخلی کافی را پیاده‌سازی کند. حسابرسی داخلی هرگز تا این حد مهم نبوده است.

• **حریم خصوصی** هنوز هم اولویت اصلی کسب‌وکارها است. یک حسابدار ارشد باید از رعایت قوانین حریم خصوصی منطقه‌ای (و شاید بین‌المللی) اطمینان پیدا کند و مطمئن شود که گروه‌های مالی، تنها داده‌های لازم برای کار را گردآوری کرده و به‌روشنی از سیاست‌های مربوط به نگهداری و امحای پیروی می‌کنند. یک حسابدار فعال می‌تواند اعتبار شخصی خود و اعتبار شرکت را افزایش دهد و این فراتر از یک روش بقا است.

• **اخلاق** - در نهایت، حسابداران صرفنظر از اتوماسیون، مسئول بسیاری از ملاحظات اخلاقی از جمله صحت اطلاعات مالی هستند. کارشناس آماده برای کار با هوش مصنوعی باید از نظارت مناسب بر ابزار هوش مصنوعی مطمئن بوده و مسئولیت نتایج به‌دست آمده را برعهده بگیرد. آن‌ها باید به‌طور فعال ارزش منصفانه را در گزارشگری شناسایی و سوگیریها را کاهش یا از آن پیشگیری کنند و همچنین استقلال